

Kiedy potrzebny jest biegły sądowy?

Podstawową rolą biegłego sądowego jest wydawanie opinii w zakresie swojej specjalności na zlecenie Sądów lub innych organów do tego uprawnionych. Zasadniczo wyróżniamy trzy rodzaje opinii:

opinie sądowe

(kiedy biegły powoływany jest przez organ procesowy – sąd lub organ prowadzący postępowanie administracyjne). Opinia sądowa jest szczególnym środkiem dowodowym wykorzystywanym w sytuacji, gdy do ustalenia pewnych okoliczności niezbędne są wiadomości specjalne.

opinie dla potrzeb postępowania przygotowawczego

kiedy przygotowanie opinii zleca biegłemu organ prowadzący postępowanie przygotowawcze – zazwyczaj prokuratura lub policja). Zazwyczaj są to opinie mające za przedmiot np. zawartość dysku twardego podejrzanego itd.

opinie pozasądowe (tzw. prywatne)

kiedy sporządzenie opinii zleca biegłemu strona (np. pozwany w postępowaniu cywilnym, oskarżony w postępowaniu karnym). Uwaga! Opinia taka nie może stanowić dowodu na użytek postępowania, a osoba ją przygotowująca nie może używać tytułu biegłego sądowego. organ procesowy nie może jednak zawartych w niej informacji pominąć, jeżeli mają one znaczenie dla toczącego się postępowania.

W oparciu o zasadę swobodnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego sąd może potraktować opinię prywatną jako informację o możliwym dowodzie. Opinia prywatna jest więc traktowana jako głos w sprawie, natomiast nie jako dowód.

Ponadto biegły sądowy pełni funkcję narzędzia sądu, to jest wspomaga

sąd wszędzie tam, gdzie konieczne są wiadomości specjalne (na przykład uczestnicząc w przesłuchaniach stron i świadków, oględzinach, udzielając sądowi wyjaśnień i konsultacji w zakresie swojej specjalności itd.).

Oczywiście biegłemu można również zlecić przygotowanie ekspertyzy (opinii prywatnej) potrzebnej do celów nie związanych z działaniem wymiaru sprawiedliwości, ale wówczas nie może on używać tytułu biegłego sądowego.